

1. Bakgrunn for prosjektet

Flere faktorer peker i retning av at dopingbruk er et voksende helseproblem blant ungdom. I løpet av ungdomstiden endres treningsvaner og begrunnelse for å trene. Motivasjonen for å trene oppgis ofte å være forbedret utseende. Kroppsidealet har i de siste årene beveget seg i en retning som kan være uopnåelig for mange gutter og jenter. I tråd med dette oppgir mange unge å være misfornøyd med egen kropp. Enkel tilgang på ulovlige stoffer og mangelfull kunnskap om konsekvenser av dopingbruk bidrar til at unge velger å bruke ulovlige og helseskadelige dopingpreparater som en snarvei til drømmekroppen. Rekordstore beslag av dopingmidler gjort av Tollvesenet i 2015 tyder på et betydelig og voksende nasjonalt marked.

Flere store rettsaker og medieoppslag i nyere tid bekrefter at dopingbruk er assosiert med kriminalitet og kriminelle nettverk. Politiet frykter kroppsfiksering og voksende fitnessmiljø vil avle flere kriminelle. Forskning og rapporter fra helsevesenet viser at dopingbruk kan være assosiert med svært alvorlige helseproblemer.

Det er grunn til å tro at doping også er en del av hverdagen til unge i Hordaland, enten direkte eller indirekte. Vi ser derfor et behov for å intensivere, og løfte fram det forebyggende antidopingarbeidet i samfunnet generelt, og blant unge spesielt, for å nå ut med kunnskap og informasjon rundt skadevirkningene ved bruk av doping.

I Meld. St. nr 30 (2011-2012) «Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk» fremlagt av Helse- og omsorgsdepartementet heter det at informasjon og holdningsskapende arbeid er viktige forebyggende tiltak i innsatsen mot doping. Videre fremgår det at Regjeringen vil mobilisere mot doping, og at Helsedirektoratet skal styrke samarbeidet med Antidoping Norge og samarbeide om bevisstgjøring om doping. Fokuset på dette viktige arbeidet bekreftes og løftes ytterligere i St. Meld. 19 (2014-2015). Et samarbeid mellom Hordaland fylkeskommune og Antidoping Norge som skissert i denne prosjektbeskrivelsen kan være et bidrag for å oppnå de mål som fremgår av Meld. St. nr. 30 (2011-2012) og Meld. St. 19 (2014-2015) innenfor dopingfeltet.

Gjennom en systematisk og felles mobilisering mot doping kan relevante aktører i Hordaland og Antidoping Norge sette fokus på dagens kroppsidealer med tilhørende dopingbruk og arbeide for helhetlige og koordinerte løsninger på tvers av samfunnssektorer. Arbeidet vil tuftes på nasjonale og regionale signaler om å mobilisere mot dopingbruk i ungdomsmiljøene.

2. Formål med prosjektet

Gi unge mennesker i Hordaland fylkeskommune tilstrekkelig kunnskap og informasjon til å avstå fra dopingbruk og bygge opp under en tydelig nulltoleranse i sine lokalmiljøer. På denne måten ønsker vi å redusere de fysiske, psykiske og sosiale konsekvensene hos unge mennesker som følge av dopingbruk, og forhindre at doping ødelegger liv til brukere, familie og tilfældige tredjeparter.

3. Mål og innsatsområder for prosjektet

Hovedmålsettinger:

- a. Spre kunnskap og kompetanse om doping, og dermed medvirke til økt fokus på dopingproblematikk blant yrkesgrupper som kan møte dette i sitt arbeid og hos pårørende
- b. Øke kunnskapen om negative konsekvenser ved dopingbruk blant ungdom
- c. Stimulere til sunne og helsefremmende treningsmiljøer i kommunen

Innsatsområder:

Yrkesgrupper som møter dopingproblematikken i sin hverdag, inkludert politi, ansatte på treningssentrene, lærere, helsearbeidere, trenere og andre kommunalt ansatte, idrettslag, pårørende og ungdom.

- Når prosjektet er gjennomført, skal faglig ansatte og skoleklasser ved videregående skoler i kommunen ha fått økt kunnskap og oppmerksomhet rundt negative konsekvenser ved dopingbruk, og vite hvor de kan henvende seg for å få hjelp/behandling og mer informasjon.
- Relevante yrkesgrupper og pårørende skal ha grunnleggende fagkunnskap om doping og tilhørende problematikk slik at de kan fange opp et begynnende misbruk tidlig, være en god diskusjonspartner for unge i disse sakene og bidra til å etablere gode holdninger ovenfor ungdom om antidoping, kropp og helse.
- Prosjektet skal bidra til å styrke tverrsektorielt samarbeid på dopingfeltet mellom relevante samfunnsaktører som politimyndigheter, helsearbeidere, ungdomsarbeidere og andre i fylket.
- Prosjektet skal legge til rette for at den organiserte idretten i Hordaland tar aktivt avstand fra doping.
- Prosjektet skal legge til rette for at treningssentre i Hordaland tar aktivt avstand fra doping. Arbeidet mot treningssentrene organiseres og koordineres av Antidoping Norges sentraladministrasjon og finansieres i sin helhet av sentrene selv, utenfor prosjektet.

4. Tiltak

VIDEREGÅENDE SKOLER

1. Opplæring av lærere, helsesøstre og annet skolepersonell
2. Gjennomføre foredrag og aktiviteter på videregående skoler i fylket (mål: besøke 50 % av skolene)
3. Besøke utvalgte lærlingesamlinger
4. Få innpass i relevante temadager på skolene, hvor antidoping kan være en naturlig del av programmet
5. Ta del og spre informasjon i eksisterende, relevante nettverk ved skolene

FOLKEHELSE

1. Gjennomføre fagsamlinger for spesifikke yrkesgrupper, for eksempel SLT-nettverk, barnevern, BUPA, ungdomsarbeidere og utekontakt
2. Styrke samarbeid med relevante aktører, som blant annet Bergensklinikkene
3. Arrangere årlig kurs om doping for kjentmann (i regi av Bergensklinikkene)
4. Gjennomføre foredrag for foreldre med barn i ungdoms- og videregående skole

TVERRSEKTORIELT SAMARBEID

1. Gjennomføre et årlig større kunnskapshevende nettverksseminar for ulike yrkesgrupper med fokus på tema som helsekonsekvenser av doping, kroppspress i samfunnet, kosttilskudd og ren trening
2. Øke kompetansen om bruk, omsetning og smugling av dopingmidler, herunder kunnskap om dopingpreparater, eksempelvis klassifisering av nye stoffer, preparatnavn, virkestoffer, bruksområde, utseende, produksjon og distribusjon blant ressurspersoner i fylket
3. Inkludere antidopingarbeidet i kommunale handlingsplaner for å sikre et langsiktig arbeid som er lokalt tverrsektorielt forankret

DEN ORGANISERTE IDRETTE

1. Være en lokal kontaktperson i antidopingarbeidet for idrettslag, særkretser og idrettsråd i fylket.
2. Arrangere et årlig seminar for idrettslag, særkretser idrettsråd i fylket med antidoping som tema. Direkte aktivitet mot idretten utover dette koordineres av Antidoping Norges administrasjon i Oslo og utføres av aktuelle foredragsholdere utenfor prosjektet.

5. Prosjektorganisering

Det ansettes en prosjektkoordinator i 40 % stilling i prosjektperioden. Antidoping Norge vil ha personal-, fag- og budsjettansvar for prosjektkoordinatoren og prosjektet. Det utarbeides en egen stillingsbeskrivelse for prosjektkoordinatoren.

Det opprettes en styringsgruppe som koordinerer prosjektet. Ved behov opprettes en operativ arbeidsgruppe.

Funksjon/rolle	Ansvar	Hvem
Prosjekteiere	<ul style="list-style-type: none"> - Avsette ressurser - Inngå samarbeidsavtale - Opprette styringsgruppe	Antidoping Norge Hordaland fylkeskommune
Prosjektansvarlig	<ul style="list-style-type: none"> - Utforme prosjektplanen - Rekruttere, lære opp og følge opp prosjektkoordinator	Antidoping Norge
Styringsgruppe	<ul style="list-style-type: none"> - Koordinere prosjektet - Vedta aktivitetsplan - Følge opp ressursbruken - Følge opp prosjektplan og evt. vedta justeringer av plan - Sikre god underveis- og sluttevaluering	Representanter fra Antidoping Norge, Hordaland fylkeskommune (Opplæringsavd. og Kultur og idrettsavd.), Hordaland idrettskrets
Lokal prosjekt- koordinator	<ul style="list-style-type: none"> - Lede og gjennomføre prosjektet - Innkalle til styringsgruppemøter - Planlegge og gjennomføre aktiviteter i lokalmiljøet - Sekretær for styringsgruppa - Følge opp styringsgruppas beslutninger - Være bindeledd og sørge for løpende og gjensidig informasjon mellom Antidoping Norge og fylkeskommunen - Rapportere til styringsgruppa	1 person i 40 % stilling

6. Prosjektgjennomføring

Prosjektkoordinator vil i samarbeid med styringsgruppa utvikle en handlingsplan for skoleårene 2016-2017 og 2017-2018.

Tidsplan:

Oppstart	1. august 2016
Avslutning	31. juli 2018
Møte med styringsgruppe	2-4 møter i løpet av året
Slutt- og evalueringsrapport	Ferdigstilt innen 1. mars 2019

7. Evaluering

Antidoping Norge vil løpende evaluere foredragene som gjennomføres ved hjelp av brukerundersøkelser og internrevisjon. Vi ønsker også å bidra til at spørsmål knyttet til bruk av og holdninger til doping inkluderes i allerede etablerte elevundersøkelser.

Det er krevende å måle effekten av forebyggende arbeid, spesielt på kort sikt. Vi ønsker allikevel å foreta en forundersøkelse ved prosjektoppstart for å kartlegge holdninger og kunnskap knyttet til dopingproblematikken blant personer som er å anse som målgrupper for prosjektet. Forundersøkelsen vil være en kvantitativ spørreundersøkelse. Det utarbeides en egen plan for gjennomføring av undersøkelsen. Tilsvarende undersøkelse vil gjennomføres ved prosjektets slutt. Målet er å kartlegge om aktivitetene og tiltakene utført i prosjektperioden har bidratt til en målbar og signifikant endring i holdninger og kunnskapsnivå i forhold til doping, primært blant unge. Resultatene vil publiseres i en evalueringsrapport som også vil beskrive omfanget av og innholdet i de tiltakene som er utført i perioden.

8. Etterlatt kompetanse

Antidoping Norge har betydelig kunnskap og mange års erfaring i forebyggende antidopingarbeid. Det er et mål at utvalgte ressurspersoner i Hordaland får overført kompetanse og hevet kunnskapen i løpet av prosjektperioden. Ved å delta på fagsamlinger og nettverksmøter vil helsepersonell, lærere, trenere og andre øke sin egen kjennskap til doping som samfunnsproblem og evne til å formidle dette videre.

Antidoping Norge og prosjektkoordinator vil legge til rette for opplæring i antidopingarbeid og gjøre tilgjengelig virkemidler som kan brukes i det forebyggende arbeidet i Hordaland også etter prosjektet er avsluttet.

9. Budsjett

Prosjektet finansieres av Hordaland fylkeskommune (50 %) og Antidoping Norge (50 %).
Prosjektbudsjettet tar utgangspunkt i at det ansettes en prosjektkoordinator i 40 % stilling.

2016. 5 mnd.

	Totale kostnader	Fylkeskommunen	Antidoping Norge
Prosjektkoordinator (lønn, sosiale kostnader, kontorkostnader)	126 000	63 000	63 000
Driftskostnader (reiser, aktiviteter) 6000/mnd	30 000	15 000	15 000
Administrasjon	10 000	5000	5000
Sum for prosjektet	166 000	83 000	83 000

2017. 12 mnd.

	Totale kostnader	Fylkeskommunen	Antidoping Norge
Prosjektkoordinator (lønn og sosiale kostnader)	310 000	155 000	155 000
Driftskostnader (reiser, aktiviteter) 6000/mnd	72 000	36 000	36 000
Administrasjon	10 000	5000	5000
Sum for prosjektet	392 000	196 000	196 000

2017. 7 mnd.

	Totale kostnader	Fylkeskommunen	Antidoping Norge
Prosjektkoordinator (lønn og sosiale kostnader)	188 000	94 000	94 000
Driftskostnader (reiser, aktiviteter) 6000/mnd	42 000	26 000	26 000
Administrasjon	10 000	5000	5000
Sum for prosjektet	240 000	120 000	120 000